

Dosar nr. 2rc-119/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul Municipal de Proiectări „Chișinăuproiect” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ard Plus”, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan,

c o n s t a ț ă:

La 29 decembrie 2016, ÎMP „Chișinăuproiect” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Ard Plus” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de ÎMP „Chișinăuproiect”, a fost admisă și s-a hotărât de a încasa din contul SRL „Ard Plus”, în beneficiul ÎMP „Chișinăuproiect”, suma de 92062,75 lei și cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii, în mărime de 2762 lei.

La data de 10 iulie 2017, SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe ca neîntemeiată, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de către ÎMP „Chișinăuproiect” împotriva SRL „Ard Plus” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Ard Plus” și i s-a acordat apelantei un termen de 5 zile, din momentul recepționării încheierii menționate, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

Iar, prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Ard Plus” din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termenul stabilit, și anume: nu a prezentat apelul motivat și nu a achitat taxa de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

La data de 27 aprilie 2018, SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurenta SRL „Ard Plus” a invocat că, încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Ard Plus” și s-a acordat un termen de 5 zile, din momentul recepționării încheierii menționate, pentru lichidarea neajunsurilor, a fost expediată la adresa de e-mail a avocatului Vasile Josan. Astfel, a indicat că, extrasul din adresa de email, de la care a fost expediată încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, avocatului Vasile Josan, nu certifică momentul recepționării mesajului electronic, ci doar data expedierii acestuia. Iar, instanța de apel a constatat, în mod eronat și arbitrar, în încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de SRL „Ard Plus” a fost restituită, că încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de către avocatul Vasile Josan la 06 aprilie 2018. Or, în conformitate cu art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, prin intermediul serviciului poștal, participanții se consideră citați și înștiințați despre actele de procedură a instanței, de la data recepționării și nu de la data expedierii scrisorii, prin intermediul poștei electronice.

La fel, recurenta SRL „Ard Plus” a indicat că, avocatul Vasile Josan a recepționat încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, de a nu da curs cererii de apel, la data de 10 aprilie 2018, ulterior acesta conformându-se indicațiilor menționate în încheiere, a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, în termen, la data de 13 aprilie 2018.

De asemenea, a invocat că, instanța de apel a oferit un termen prea mic, de 5 zile de la momentul recepționării încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pentru a lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

Mai mult, recurenta SRL „Ard Plus” a indicat că, ziua de 06 aprilie 2018, zi de vineri, a fost o zi scurtă, fiind precedate de datele 07 aprilie 2018 și 08 aprilie 2018, care au fost zile de sâmbătă și respectiv duminică, iar ziua de 09 aprilie 2018, a fost declarată zi nelucrătoare, în mod oficial. Prin urmare, a menționat că nu i-a fost acordat un termen rezonabil, pentru a prezenta apelului motivat și a achita taxa de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 19 aprilie 2018.

Astfel, recursul declarat de SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, la data de 27 aprilie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat de SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, a casa încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Verificând legalitatea încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de ÎMP „Chișinăuproiect”, a fost admisă și s-a hotărât de a încasa din contul SRL „Ard Plus”, în beneficiul ÎMP „Chișinăuproiect”, suma de 92062,75 lei și cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii, în mărime de 2762 lei (f.d. 77, 80-87).

La data de 10 iulie 2017, SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de ÎMP „Chișinăuproiect” împotriva SRL „Ard Plus” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 79).

Prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Ard Plus” și apelantei i s-a acordat un termen de 5 zile din momentul recepționării încheierii menționate, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei (f.d. 92-93).

La data de 13 aprilie 2018, SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 100-104).

La data de 18 aprilie 2018, SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a depus, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, o cerere de amânare a ședinței de judecată stabilită pentru data de 19 aprilie 2018, ora 10:00, la care a anexat ordinul de plată nr. 25 din 11 aprilie 2018, prin care se confirmă faptul achitării taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei (f.d. 97,99).

Prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Ard Plus” din motivul că, apelanta nu a lichidat neajunsurile în termenul stabilit, și anume, nu a prezentat apelul motivat și nu a achitat taxa de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei (f.d. 108-111).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel depuse de SRL „Ard Plus”, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În speța dedusă judecătii, se atestă faptul că prin încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Ard Plus” și apelantei i s-a acordat un termen de 5 zile, din momentul recepționării încheierii menționate, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

La caz, Colegiul menționează că, termenul de procedură acordat participanților la proces de instanța de judecată este intervalul de timp în interiorul căruia trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori un ansamblu de acte. În acest sens, art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Astfel, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit, or, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanța de apel în cazul neîndeplinirii în termenul acordat a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Prin urmare, coroborând dispozițiile art. 111 alin. (3) și art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reiese că termenul acordat apelantei SRL „Ard Plus”, pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, începe să curgă în ziua imediat următoare, datei calendaristice recepționării de către aceasta, a încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În acest sens, instanța de apel, în motivarea soluției privind restituirea cererii de apel depuse de SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a indicat că încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de către apelantă la data de 06 aprilie 2018, ora 11:37, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la maritalele cauzei, însă nu a înlăturat în termen neajunsurile stabilite de instanță.

Colegiul reține că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, extrasul din poșta electronică, anexat la maritalele cauzei, confirmă faptul că încheierea din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată de reprezentantul apelantei SRL „Ard Plus”, avocatul Vasile Josan, prin intermediul poștei electronice, la 06 aprilie 2018, ora 11:37.

Or, conform extrasului din poșta electronică, cu adresa „diana.simion@justice.md”, anexat la materialele cauzei, rezultă că, la data de 06 aprilie 2018, ora 11:37, de pe această poștă electronică, a fost expediat destinatarului cu adresa de e-mail „vasilejosan@protectlex.md”, un fișier în format „docx” intitulat „ÎMP Chișinău Gaz Proiect vs SRL Ard Plus NDC” (f.d. 94).

Astfel, Colegiul constată că, extrasul din poșta electronică cu adresa „diana.simion@justice.md”, anexat la materialele cauzei, confirmă doar faptul și momentul expedierii fișierului electronic, în format editabil „docx” intitulat „ÎMP Chișinău Gaz Proiect vs SRL Ard Plus NDC”, și nicidecum nu certifică momentul recepționării acestuia.

Or, art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel declarate de SRL „Ard Plus”, statuează că, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La fel, în conformitate cu art. 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data soluționării chestiunii privind primirea în procedură a cererii de apel declarate de SRL „Ard Plus”, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

Astfel, extrasul din poșta electronică cu adresa „diana.simion@justice.md”, nu poate servi drept probă, în confirmarea faptului că destinatarul, cu adresa de e-mail „vasilejosan@protectlex.md”, la caz, reprezentatul apelantei SRL „Ard Plus”, avocatul Vasile Josan, a recepționat actul de procedură, expediat la data de 06 aprilie 2018, ora 11:37, prin scrisoarea electronică și respectiv momentul recepționării acestuia.

Mai mult, instanța de recurs reține că extrasul din poșta electronică cu adresa „diana.simion@justice.md”, anexat la materialele cauzei, nu poate fi considerat o probă veridică, în confirmarea faptului recepționării de către reprezentatul apelantei SRL „Ard Plus”, avocatul Vasile Josan, anume a încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Or, din textul extrasului reiese faptul că, este atașat un fișier electronic, în format editabil „docx” intitulat „ÎMP Chișinău Gaz Proiect vs SRL Ard Plus NDC”. Însă, Colegiul reține că actele de procedură, se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace, care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui.

Astfel, din textul extrasului din poșta electronică cu adresa „diana.simion@justice.md”, anexat la materialele cauzei (f.d. 94), reiese că nu poate fi verificat conținutul fișierului atașat. Or, actele de procedură se comunică participanților la proces prin mijloace, care asigură transmiterea textului cuprins în actul judecătoresc autentificat, prin semnătura olografă a judecătorului și confirmă recepționarea acestuia.

Prin urmare, Colegiul reține că, fișierul intitulat „ÎMP Chișinău Gaz Proiect vs SRL Ard Plus NDC”, atașat la scrisoarea electronică, este într-un format editabil „docx”, ceea ce creează dubii rezonabile, referitor la conținutul acestuia, deoarece putea fi editat și procesat, ulterior datei emiterii încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică cu adresa „diana.simion@justice.md”(f.d.94).

În această ordine de idei, Colegiul conchide că începutul curgerii termenului de 5 de zile, acordat apelantei SRL „Ard Plus”, pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, nu poate fi considerată data de 06 aprilie 2018.

La caz, este relevantă și jurisprudența CtEDO, care a constatat în hotărârea Russu împotriva Moldovei (cererea nr. 7413/05, §§ 23-28, 13 noiembrie 2008) că nu poate fi acceptă în calitate de probă suficientă proba, ce confirmă faptul expedierii unei scrisori de către instanța judecătorească, ci este necesară dovada livrării acesteia.

De asemenea, instanța de recurs reiterează că recurenteii SRL „Ard Plus”, îi sunt încălcate drepturile procedurale, având în vedere că instanța de apel prin încheierea din 05 aprilie 2018 de a nu da curs cererii de apel, a acordat apelantei un termen doar de 5 zile din momentul recepționării acesteia, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei.

Prin urmare, Colegiul reține că termenul de 5 zile din momentul recepționării încheierii din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, acordat recurenteii SRL „Ard Plus” pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat, pentru cererea de apel, în mărime de 2071 lei, nu este unul rezonabil, ori, ziua de 06 aprilie 2018, zi de vineri, a fost declarată zi cu program de muncă redus, fiind precedată de datele 07 aprilie 2018 și 08 aprilie 2018, care au fost zile de sâmbătă și respectiv duminică, iar ziua de 09 aprilie 2018, a fost declarată zi liberă, în mod oficial.

În contextul celor invocate, se constată netemeinicia concluziei instanței de apel de a restitui cererea de apel depusă de SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive. La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rândul său, instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Totodată, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale, pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În aceste circumstanțe, faptele indicate supra generează, casarea încheierii recurate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurenta SRL „Ard Plus”, decât o îngădire a accesului la justiție, precum și a posibilității de a dispune de drepturile procedurale, garantate atât de legislația națională, în vigoare, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar argumentele invocate de recurentă și-au găsit confirmare, Colegiul

civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a casa încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea în fond a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ard Plus”, reprezentată de avocatul Vasile Josan.

Se casează încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul Municipal de Proiectări „Chișinăuproiect” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ard Plus”, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan